Arbeiders aan het werk bij Stellar Organics in Zuid-Afrika, een grote wijnplantage die ook voor het fairtrade-label produceert. © Eric de Mildt

Hoe fair zijn fairtradegemeenten?

Vlaanderen promoot eerlijke handel goed, maar dat vertaalt zich nog niet op de markt.

VAN ONZE REDACTEUR
YVES DELEPELEIRE

BRUSSEL | Vlaanderen telt vandaag 43 'fairtradegemeenten'. Zij promoten samen met de horecazaken, bedrijven, scholen en verenigingen eerlijke handel. 97 andere zijn goed op weg om die titel te verdienen.
Daarmee werkt 45,5 procent van de Vlaamse steden en gemeenten aan eerlijke handel en is Vlaanderen de koploper van de 16 landen in de wereld die fairtradegemeenten hebben. We doen het zelfs beter dan Groot-Brittannië (30 procent), dat het concept van 'fairtradegemeenten' enkele jaren geleden heeft uitgevonden.
Toch vertaalt de campagne van de 'fairtradegemeenten' zich nog niet in ons koopgedrag. Fairtradeproducten blijven in ons land een nichemarkt. Eerlijke koffie en bananen zijn slechts goed voor 2,2 en 6 procent van de markt.
Een peulschil in vergelijking met landen zoals Groot-Brittannië en Zwitserland, die met marktaandelen van 55 procent of meer de grootste consumenten van fairtradeproducten zijn.
Mist de campagne van 'fairtradegemeenten' in Vlaanderen zijn effect? Of is de titel niet meer dan een schaamlapje om het magere marktaandeel te verdoezelen?
'Neen', zegt Karin Hanus van Oxfam Wereldwinkels met klem. Oxfam Wereldwinkels deelt samen met 11.11.11., Max Havelaar en Vredeseilanden de titel van fairtradegemeenten uit.
'Die titel is aan strenge criteria onderworpen, die voor alle deelnemende landen gelijk zijn', zegt Hanus. 'Een gemeente kan de titel van fairtradegemeente pas verdienen als ze er echt werk van maakt om de verkoop van fairtradeproducten in de gemeente te stimuleren. Vlaanderen is op dat vlak echt goed bezig.'

Fairtradeproducten in de Wereldwinkel. © wvv

Om de titel van 'fairtradegemeente' te verdienen, moet een gemeente in Vlaanderen aan zes criteria voldoen. Het lokale bestuur moet eerst en vooral een resolutie goedkeuren die fairtrade steunt en moet bij vergaderingen, op het kantoor en in de cafetaria van het gemeentehuis eerlijke koffie en minstens één ander eerlijk product serveren.
Minstens twee fairtradeproducten moeten ook beschikbaar zijn in de winkels en geserveerd worden in de horecazaken. Zij moeten daarover ook duidelijk communiceren.
Hoeveel winkels en horecazaken fairtradeproducten moeten aanbieden, hangt af van het aantal inwoners. In een dorp tot 2.500 inwoners volstaat het dat 1 winkel en 1 horecazaak zich engageren. In een grootstad gaat het om minstens 33 winkels en 17 horecazaken.
Voorts moeten ook minstens één school, één bedrijf en één vereniging zich engageren, moet de gemeente genoeg media-aandacht verkrijgen voor zijn campagne en moet een lokale trekkersgroep de initiatieven opvolgen en jaarlijks controleren. 'Tot slot moet de gemeente ook de lokale consumptie en productie van duurzame producten promoten', zegt Hanus. 'Eerlijke handel gaat niet alleen over de boeren in het Zuiden, maar ook over het ondersteunen van de eigen boeren.'
Wie zich engageert om fairtradeproducten in de gemeente te verkopen, ondertekent een verklaring op eer. 'Op basis van die verklaringen kent een nationale stuurgroep de titel van fairtradegemeente toe', zegt Hanus.
Houdt iedereen ook woord? 'Het is onmogelijk om alle restaurants en winkels te controleren of ze ook echt fairtradeproducten aanbieden. Het is de taak van de lokale trekkersgroepen om dat te doen. Misschien is het wel een goed idee om eens een steekproef te houden. Maar ik denk niet dat er valsspelers zijn.'
Wel geeft ze toe dat de lat om de titel van 'fairtradegemeente' te verdienen laag ligt. 'Het is een begin. Als een gemeente een industriepark heeft, zullen wij haar uiteraard uitdagen om de lat hoger te leggen en geen genoegen te nemen met één bedrijf.'
'Maar de titel wil de gemeenten niet afrekenen op de verkoop van fairtradeproducten. De campagne moet de mensen vooral sensibiliseren. Fairtrade is een vriendelijk monster, dat steeds meer mensen steekt.'
Dat de campagne zich bij de Vlamingen nog niet vertaalt in een consequent koopgedrag, heeft volgens Max Havelaar te maken met het feit dat de mensen nog onvoldoende toegang hebben tot fairtradeproducten.
'Nu pas beginnen de supermarkten op de kar te springen. In Groot-Brittannië bieden supermarkten al langer fairtradeproducten aan. Daarom hebben zij een voorsprong opgebouwd', zegt Lily Deforce van Max Havelaar België. 'Maar we zijn aan een inhaalbeweging begonnen.'
'De jongste vijf jaar is de omzet van de fairtrademarkt jaarlijks met gemiddeld 25 procent gestegen. Het wordt voor ons nu vooral zaak om te professionaliseren, en om de stijgende vraag naar fairtradeproducten te kunnen volgen. Dan kunnen we de nichemarkt doorbreken. Het bewustzijn bij de mensen is er al.'

ONLINE
www.fairtradegemeenten.be

Leren lopen in de lente

De voorbije zeven jaar heeft 'Start to Run' zo'n 67.000 Vlamingen leren lopen. Vooral in het voorjaar is de aantrekking groot.

VAN ONZE REDACTEUR
PIETER LESAFFER

BRUSSEL | Het succes van het joggingprogramma 'Start to Run' heeft volgens de bedenkster ervan, Mieke Boeckx, vooral te maken met het groepsgebeuren. 'Mensen die alleen gaan lopen, haken makkelijker af', zegt Boeckx, zelf een voormalige marathonloopster. Over heel Vlaanderen is Start to Run een succes. Vorig jaar namen 12.000 mensen aan de officiële sessies deel, drie keer meer dan in 2001 *(zie tabel)*. Dat blijkt uit het antwoord van de minister van Welzijn, Steven Vanackere (CD&V), op een vraag van partijgenote en Vlaams parlementslid Sonja Claes.
Start to Run is bestemd voor de absolute beginners. Het begint met afwisselend één minuut lopen en één minuut wandelen, waarna het aandeel lopen steeds meer uitbreidt. Het einddoel is vijf kilometer lopen.
Dat is het absolute beginnersprogramma, en trekt veruit de meeste deelnemers. Daarnaast zijn er ook de tien en vijftien kilometer. Aan de volgende stap, opbouwen van vijf naar tien kilometer, hebben 1.284 mensen deelgenomen. 331 doorzetters gingen naar vijftien kilometer. Zij kunnen vanaf dit jaar ook doorstromen naar het programma van de twintig kilometer, dat net voor het eerst is opgestart. De jaarlijkse '20 kilometer van Brussel' is voor veel lopers een streefdoel.
Zo'n tachtig procent van de Start to Run-joggers zijn vrouwen. Boeckx: 'Start to Run is een programma voor beginners en mannen worden niet graag als beginners bestempeld.'
Opvallend in de statistieken van Start tot Run is het verschil tussen de voorjaars- en najaarssessies. Vorig jaar waren er meer dan 8.000 deelnemers in het voorjaar. In het najaar waren het er maar ruim 3.000.
Niet verwonderlijk, zegt Mieke Boeckx. 'In het voorjaar worden de goede voornemens gemaakt. Bovendien is er al het vooruitzicht van de bikini's en de zomermode. '
Het programma is voor iedereen geschikt. 'Het is voor mensen met een conditie nul en onder nul', luidt het credo van Boeckx. En dat was ook de bedoeling toen zij Start to Run tien jaar geleden opstelde.
'Toen heette het nog "joggen voor beginners", maar het programma was toen al identiek. Ik had gemerkt dat er voor de absolute beginners geen programma's waren. In de atletiekclubs ging men ervan uit dat nieuwkomers vijf kilometer konden lopen. Hoe en wanneer ze dat hadden geleerd, deed er niet toe.'
Het idee om dat gat in de markt in te vullen, kreeg Boeckx nadat ze een knieoperatie had ondergaan. 'Ik liep marathons, maar doordat ik twee keer na elkaar aan mijn knie werd geopereerd, viel dat stil. Ik kreeg zeeën van tijd, maar wilde met atletiek bezig blijven. Zo kwam ik bij een programma voor de beginners.'
De vrouwen van haar thuisstad Herentals waren proefkonijnen. Tien jaar later is Start to Run een begrip, en worden de sessies door de Vlaamse Atletiekliga (VAL) erkend. Het toenemende succes kende zijn voorlopige hoogtepunt in 2006, toen Start to Run veel televisie-aandacht kreeg. 'We spelen in op de bezorgdheid van steeds meer mensen over hun gezondheid', aldus nog Mieke Boeckx. 'En die zal de komende jaren niet afnemen.'

ONLINE
www.miekeboeckx.be
www.val.be

Mieke Boeckx: 'Start to Run is bedoeld voor absolute beginners.' © bvdm

Evolutie aantal deelnemers Start to Run

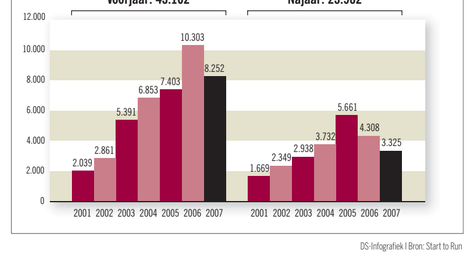

DS-Infografiek I Bron: Start to Run

Het allerlaatste nieuws het allereerst

Volg het nieuws op www.standaard.be

dS De Standaard
onverantwoord interessant

Energie besparen wordt een vak

Zeven Vlaamse hogescholen zijn begonnen met een postgraduaat 'Energiecoördinator'.

BRUSSEL | De opleiding wordt gecoördineerd vanuit de hogeschool Sint-Lieven in Aalst. 'Er is steeds meer nood aan specialisten die iets afweten van energieaudits en het optimaliseren van energieverbruik', zegt coördinator Danny Verhertbrugge.
Aalst kreeg al 40 inschrijvingen binnen. Een succes, vindt Verhertbrugge. 'We richten ons tot mensen die beroepsmatig bezig zijn met energie en energiebesparing. Aan de opleiding nemen mensen met een verschillende achtergrond deel. Er zijn architecten, duurzaamheidsambtenaren, milieuambtenaren, preventieadviseurs en ook specialisten in koel- en waterinstallaties.'
Voor Paul Zyde (37) uit Diksmuide ligt de opleiding helemaal in de lijn van zijn job. 'Ik werk als projectcoördinator bij Electrabel en doe aan energy-consulting. Het thema is brandend actueel. Nog maar pas keurde de Europese Commissie een reeks belangrijke voorstellen goed over het toekomstige energie- en klimaatbeleid in de Europese Unie.'
'Ik studeerde in juni af met een diploma bedrijfsbeheer optie milieumanagement', zegt Ann De Bisschop (22), die aan de slag is op de dienst Ruimtelijke Ordening van de stad Aalst. 'Wij reiken bouwvergunningen met vertraging uit, omdat steeds meer mensen zonnepanelen willen plaatsen. Hernieuwbare energie wordt steeds belangrijker.'
'De overheid zal in de toekomst nog meer energieverplichtingen opleggen', zegt Verhertbrugge van de hogeschool Aalst.
'Bedrijven willen energiebesparende maatregelen nemen, maar de expertise ontbreekt. De vraag naar mensen met de juiste kwalificaties en competenties wordt groter. Met dit postgraduaat hopen we de cursisten voldoende kennis mee te geven om energiebesparende investeringen op te volgen en te bewaken.'
De cursus (2.000 euro) loopt over zeventien lesdagen. Wie het getuigschrift 'Energiecoördinator' wil halen, zal ook een eindwerk moeten afleveren. Het postgraduaat wordt in september opnieuw ingericht. (mac)

ONLINE
www.energiecoordinator.be

Familiedrama in broodjeszaak

In een sandwichbar in Izegem heeft een man zijn ex-vrouw neergeschoten. Daarna pleegde hij zelfmoord.

IZEGEM | De 53-jarige man uit Wervik stapte zaterdag rond 16 uur de broodjeszaak Krokantino in het centrum van Izegem binnen, waar zijn 49-jarige exvrouw werkte. Met een jachtgeweer waarvan de loop was afgezaagd, schoot hij haar neer. De vrouw werd getroffen in de borst en overleed ter plekke. Daarna joeg de man een kogel door zijn eigen lichaam. Ook hij stierf meteen.
De man en de vrouw waren vorig jaar gescheiden. Ze zagen elkaar wel nog geregeld en volgens de buren konden het slachtoffer en haar ex-man het nog goed met elkaar vinden. Op het moment van de feiten waren er geen klanten in de zaak aanwezig. De dader had bij het binnenkomen het gordijn voor het etalagevenster dichtgetrokken.
De dochter van de vermoorde vrouw zegt dat haar stiefvader een agressief verleden heeft. 'Als hij gedronken had, veranderde hij in een beest', zegt ze.
De man had zijn vrouw, toen ze nog getrouwd waren, al eens bedreigd met een wapen. 'Eén keer heeft hij mijn moeder zo hard geslagen dat ze met een rugletsel in het ziekenhuis moest worden opgenomen.'
Sinds hun scheiding bleef de man haar achtervolgen. De avond voor de feiten schold hij haar nog de huid vol en wilde hij haar slaan. Hij had ook de brievenbus van haar woning beschadigd. (mt)

Slechtste koopjesperiode in vijf jaar tijd

De winterkoopjes lopen nog tot donderdag, maar nu staat het al vast dat dit de slechtste koopjesperiode is in vijf jaar tijd. Unizo spreekt van een daling van de omzet met 5,4 procent. Dat komt volgens Unizo door het slechte weer en de 'koopkrachthysterie'.
'De jongste tijd worden de consumenten om de oren geslagen met berichten over een dalende koopkracht en stakingen voor een hoger loon. De mensen onthouden die onheilsberichten.'
Het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen bevestigt: 'De koopjes waren slecht. In de kleding- en de schoenensector en de lederwaren viel de verkoop tegen.'
Unizo wil de winterkoopjes geen ramp noemen. 'De cijfers zijn de voorbije jaren telkens gestegen. Dat moest ooit stoppen.' (bjm)

Postbodes en postkantoren minder overvallen

Postbodes worden almaar minder het slachtoffer van geweld. In vijf jaar tijd zijn er tien keer minder overvallen gepleegd op postbodes. Dat meldden *Het Belang van Limburg* en *Gazet van Antwerpen* dit weekend.
In 2003 waren er nog bijna honderd overvallen op postbodes. Vorig jaar waren er nog elf. 'Die daling is vooral te danken aan het feit dat er tot een derde minder pensioengeld aan huis wordt uitbetaald', zegt Fred Lens van De Post.
Het aantal overvallen op postkantoren daalde met een kwart. 'Er is minder geld aanwezig in de postkantoren en het geld dat er is, blijft ook minder lang op één plaats', verklaart Lens. Vorig jaar mislukte een op de twee overvallen. (belga)

Bankdirecteur uit Péruwelz aangehouden voor geldverduistering

Het gerecht van Doornik heeft vrijdagavond een directeur van een bank in Péruwelz opgepakt voor geldverduistering. De man zou voor 1 miljoen euro achterover hebben gedrukt en zou bekentenissen hebben afgelegd.
De betrokkene is vrijdagavond voor de onderzoeksrechter geleid. Het parket vroeg en verkreeg zijn aanhouding wegens verduistering, oplichting, het gebruik van valse stukken en misbruik van vertrouwen.
Om paniek onder de klanten te vermijden, heeft het parket van Doornik de naam van de dader en van de bank niet bekendgemaakt. Uit de eerste elementen van het onderzoek blijkt dat de dader vier jaar geleden met zijn operatie begonnen zou zijn. Het speurwerk gaat door. (belga)

All rights reserved. Gebruik en reproductie enkel mits toelating van de uitgever via Mediargus NV, F. Pelletierstraat 8A 1030 Brussels, TEL:(+32)2 7400970 FAX:(+32)2 7400971